ماه مبارک رمضان

گزارش رؤیت هلال ماه مبارک رمضان ۱۴۲۷ هـ . ق

الف ـ مشخصات نجومی هلال

۱. زمان مقارنه ماه و خورشید: ساعت ۱۵ و ۱۴ دقیقه و ۵۵ ثانیه جمعه ۳۱ شهریور ۱۳۸۵ (برابر با ۲۸ شعبان ۱۴۲۷)
۲. زمان غروب خورشید: ساعت ۱۸.
۳. زمان غروب ماه: ساعت ۱۸ و ۱۷ دقیقه.
۴. مدت مکث ماه بعد از غروب خورشید: ۱۷ دقیقه.
۵. سن ماه: ۲۶ ساعت و ۴۳ دقیقه.
۶. ارتفاع ماه: ۳ درجه و ۲۱ دقیقه.
۷. فاصله زاویه‌ای ماه و خورشید: ۱۲ درجه و ۸ دقیقه.

ب ـ پیش‌بینی تقاویم و نظرات کارشناسان

(۱) تقویم رسمی کشور: این تقویم که زیر نظر شورای تقویم وابسته به مؤسسه ژئوفیزیک دانشگاه تهران استخراج می‌شود، پیش‌بینی نموده است که ماه شعبان‌المعظم سی روزه می‌باشد و اول ماه مبارک رمضان دوشنبه ۳ مهر ماه ۱۳۸۵ است. (لازم به ذکر است شورای تقویم در اطلاعیه‌ای مورخ ۳۰/۶/۸۵ اعلام کرد با توجه به رصد هلال ماه‌های گذشته توسط راصدین با تجربه که شبیه هلال ماه رمضان ۱۴۲۷ است، احتمال تغییر تقویم وجود دارد به این معنا که در غروب شنبه اول مهر ۱۳۸۵ احتمال رؤیت هلال توسط راصدین حرفه‌ای و در شرایط جوّی امکان‌پذیر است و بنابراین احتمال تغییر تقویم نیز می‌رود).

(۲) تقویم‌های آقایان مصباح و مصباح‌زاده: این دو بزرگوار اول ماه مبارک رمضان ۱۴۲۷ را روز دوشنبه سوم مهر اعلام نموده‌اند، لکن در قسمت جدول رؤیت هلال ماه‌های قمری ذکر کرده‌اند که احتمال رؤیت هلال در غروب شنبه اول مهر ۱۳۸۵ نیز وجود دارد.

(۳) تقویم نجومی: این تقویم که توسط آقای سید مهدی حسینی همکار استاد منصور نجومی استخراج می‌شود، ماه شعبان را ۳۰ روزه دانسته و غرّه ماه مبارک رمضان ۱۴۲۷ را دوشنبه سوم مهر ماه ۱۳۸۵ اعلام کرده است.

(۴) مؤسسه تحقیقاتی لوا: با توجه به مشخصات هلال، امکان رؤیت آن در غروب شنبه (۲۹ شعبان) امکان پذیر نمی‌باشد.

(۵) جمعی از اساتید نجوم و کارشناسان رؤیت هلال از جمله دکتر ریاضی (استاد فیزیک دانشگاه شیراز)، دکتر فاطمی (مدیر گروه فیزیک دانشگاه کرمان)، آقای صیاد (رئیس انجمن گروه غیرحرفه‌ای رؤیت هلال)، آقای موحدنژاد (استاد دانشگاه صنعتی شریف)، و آقای بوژمهرانی (کارشناس رؤیت هلال) عقیده دارند احتمال رؤیت هلال ماه مبارک رمضان ۱۴۲۷ در غروب شنبه اول مهر ۱۳۸۵ در شرایط مساعد جوّی و با ابزار رصدی قوی مانند تلسکوپ و دوربین‌های ۱۵۰ × ۴۰ و ۱۲۰ × ۲۰ امکان‌پذیر می‌باشد. خط رؤیت‌پذیری بر اساس این نظر غرب کشور در ۱۷ کیلومتری شمال غربی مریوان در استان کرمانشاه را به نقطه‌ای در شرق کشور ۱۵۷ کیلومتر بالاتر از شهر بیرجند وصل می‌نماید. در مناطق بالای این خط، هلال ماه غیر قابل رؤیت و در مناطق پایین خط، هلال ماه با ابزار

نجومی قابل رؤیت می‌باشد. بدیهی است هر چه به مناطق جنوبی‌تر عزیمت کنیم رصد هلال ماه آسان‌تر خواهد بود. ضمناً باید توجه داشت خود این خط دارای پهنایی است به عرض حدود ۵۰ تا ۷۰ کیلومتر. یکی از دلایلی که احتمال رؤیت این هلال را زیاد نموده است رصد هلال ماه‌هایی است که مشخصات و پارامترهای آنها شبیه همین هلال ماه مبارک رمضان است. این هلال‌ها که توسط راصدین با تجربه و حرفه‌ای رؤیت شده عبارتند از: هلال شوال ۱۴۲۵، هلال ماه رمضان ۱۴۲۶، هلال ذیقعده ۱۴۲۶، هلال صفر ۱۴۲۷. تنها فرق هلال ماه رمضان امسال (۱۴۲۷) با این هلال‌ها، ارتفاع کم این هلال ماه رمضان است که رؤیت آن را قدری مشکل می‌کند و به همین خاطر وجود ابزار قوی و شرایط جوّی مساعد ضروری و لازم است.

ج ـ پیش‌بینی کارشناسان خارجی

۱. پروفسور یالوپ (استاد رصدخانه انگلستان): پیش‌بینی ایشان این است که با توجه به اینکه ضخامت میانی ماه و اختلاف ارتفاع ماه و خورشید و مدت مکث ماه به اندازه‌ای نیست که هلال رؤیت شود لذا هلال ماه رمضان غروب شنبه ۱/۷/۸۵ در پهنه‌ی ایران حتی با چشم مسلح قابل رویت نیست. بر این اساس خط رؤیت‌پذیری وی، خط واصل نیمه عربستان است.

۲. رصدخانه آفریقای جنوبی: کارشناسان رصدخانه‌ی آفریقای جنوبی بر اساس پارامترهای اختلاف سمت ماه و خورشید، ارتفاع ماه در لحظه‌ی غروب خورشید، پیش‌بینی کرده‌اند هلال ماه رمضان در غروب شنبه در پهنه‌ی ایران قابل رؤیت نیست.

۳. دکتر محمد عودة (از اردن): خط رؤیت‌پذیری نامبرده خط واصل بیرجند به قصر شیرین است که مناطق زیر این خط در جنوب ایران امکان رؤیت هلال با چشم مسلح وجود دارد، و نیز احتمال رؤیت هلال در مرکز و شمال ایران وجود دارد.

د ـ گزارش‌های واصله به ستاد استهلال

* گزارش رؤیت

چند مورد گزارش رؤیت از مناطق جنوبی کشور واصل گردید، هر چند در بعضی از موارد افراد آشنا به مسائل نجومی بودند ولی با توجه به استهلال گسترده در سراسر کشور و با اینکه بسیاری از نقاط کشور هوا صاف بود و گروه‌های رصدی مجهز به دوربین‌های قوی و تلسکوپ بودند، همه گزارش‌ها حاکی از عدم رؤیت بود و بعلاوه با توجه به مبنای فقهی مقام معظم رهبری در قضیه هم افق بودن، این موارد نادر مورد اطمینان معظم‌له قرار نگرفت.

* مناطقی که با وجود هوای صاف هلال رؤیت نشد

مشهد، طرقبه، شاندیز، تایباد، نصرآباد، سبزوار، سرخس، نیشابور، چناران، تربت حیدریه، طبس، گناباد، قوچان، بردسکن، گلبهار، کوهسرخ، سه‌قلعه، آشخانه، خضری، بجنورد، بیرجند، بجستان، شیروان، بشروئیه، نریمان، جاجرم، باخزر، قائن، فردوس، خواف، استان مرکزی، میانه، قائمیه کازرون، اردل، شاهین‌شهر، اهر، بهار (همدان)، شهرگلستان (تهران)، آبیک (قزوین)، الیگودرز.

* مناطقی که به علت ابری بودن یا غبارآلود بودن شدید هوا هلال رؤیت نشد

اصفهان، کرمان، خوزستان، بوشهر، قزوین، فارس، قم، حسن‌آباد، کرمانشاه، سمنان، همدان، طالقان، ایلام، ارومیه، تبریز، سیستان و بلوچستان، یزد، توچال تهران، شهرکرد، حصارک کرج، آبدانان، چابهار، گرگان، اردبیل.

* گزارش‌های خارج از کشور

۱ـ کویت: یک گروه متشکل از پنجاه نفر و دو گروه دیگر مجهز به دوربین‌های پیشرفته در جاهای مختلف اقدام به استهلال نمودند ولی موفق به رؤیت هلال نشدند.

۲ـ بحرین:

۱-۲ـ هشت گروه اقدام به استهلال نمودند، هفت گروه اعلام عدم رؤیت کرده و یک گروه ده نفره همگی اعلام رؤیت نموده‌اند.

* نظر افراد مطلع: این رؤیت ارزشی ندارد چون همیشه ادعای رؤیت می‌کنند.

۲-۲ـ از یک گروه دیگر دو نفر ادعای رویت کرده‌اند.

۳-۲ـ از یک گروه دیگر هفت نفر ادعای رؤیت کرده‌اند.

* نتیجه: علمای بحرین پس از بحث و مذاکره یکشنبه ۲/۷/۱۳۸۵ را یوم‌الشک اعلام کرده‌اند.

۳ـ عمان: شیخ هلال با هفت نفر دیگر هلال را رؤیت کرده‌اند.

۴ـ قطیف: چهار نفر ادعای رؤیت کرده‌اند.

۵ـ احصاء: سه گروه اقدام به استهلال کردند که دو گروه اعلام عدم رؤیت و یک گروه ادعای رؤیت کردند.

* نتیجه: برای علمای شیعه این مناطق، هلال ماه رمضان در غروب شنبه ثابت نشد.

* گزارش پرواز هوایی رصد هلال رمضان ۱۴۲۷

رصدگران: علیرضا بوژمهرانی و محمد غیاثی صلوات

سایر افراد گروه رصدی: احسان مهرجو، علی اکبر نیری، سیاوش صفاریان.

وسیله پرواز: هواپیمای ایلیوشین ۷۶ نیروی هوایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی.

مسیر پرواز: تهران ـ نقطه شاخص A۱ (۳۸: ۳۵ شمالی و ۰۰: ۵۶ شرقی) جنوب شرقی دامغان ـ نقطه شاخص A۲ (۱۷: ۳۶ شمالی و ۳۱: ۵۳ شرقی) جنوب شرقی ساری ـ شمال غربی شهرستان ساوه ـ تهران.

وضعیت افق از نظر غبار و ابر: فاقد ابر، غبار غلیظ در افق و چندین لایه غبار با غلظت‌های متفاوت در بالای آن به ارتفاع حدود دو درجه.

نتیجه رصد: سیاره عطارد به وضوح و بارها با دوربین دو چشمی مشاهده شد و تلاش کردیم با استفاده از آن هلال را بیابیم لکن موفق به رویت هلال نشدیم. یک بار آقای غیاثی که با دوربین ۷۰ × ۱۵ و ۸۰ × ۲۰ رصد می کرد، گفت چیزی دیده‌ام که شاید هلال باشد ولی نه ایشان موفق به مشاهده دوباره آن شد و نه بنده. ابزار رصد اینجانب دوربین ۸۰ × ۲۰ بود.

دلیل احتمالی عدم رؤیت هلال: وجود لایه‌های غبار

توجه: وضعیت شیشه کابین کاملاً مناسب بوده و کادر پرواز همکاری کاملی با گروه اعزامی اعمال داشتند. همچنین در میانه رصد، با تغییر مسیر اولیه، مستقیماً به سمت هلال پرواز کردیم تا شانس رؤیت را افزایش دهیم ولی موفق به رؤیت نشدیم.

ستاد استهلال